



Ärende KS 2024-630

Plats med potential – underutnyttjade platser i Norrtälje

Redovisning av uppdrag till Samhällsbyggnadskontoret
2024

**Rapport från pilotprojekt, Fas 1 – Identifiering, omfattande testområden i
Hallstavik och Norrtälje stad**

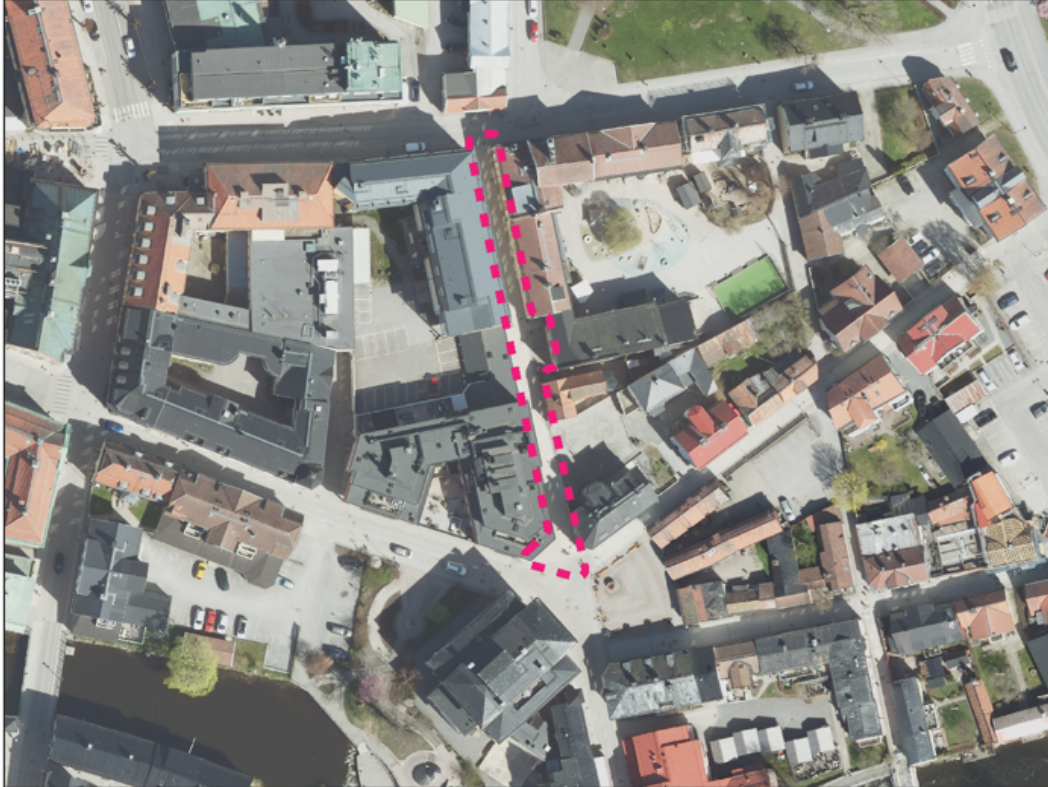


Innehållsförteckning

Uppdraget	4
Projektgrupp	4
Metodik för pilotprojektet	5
Plats med potential en process i flera faser	5
Avgränsningar	7
Workshops för identifiering	8
Platsanalys och urval av prioriterade platser	9
Resultat	10
Platsöversikt Norrtälje stad	12
Platsöversikt Hallstavik	13
Norrtälje plats nr A, Stråk öster om busstationen	14
Norrtälje plats nr B, Faktoriparken mot ån	18
Norrtälje plats nr C, Stråk och plats vid Folkets hus	21
Norrtälje plats nr D, Stråk mellan Skateparken och idrottsplatsen	24
Norrtälje plats nr E, Plats bakom Wallinska gårdarna samt Nygatan	28



Norrtälje plats nr F, Hörnplats vid Järnlodet samt gågatan lilla Brogatan



.....	31
Norrtälje plats nr G, Baksidan av biografen mot ån	34
Norrtälje plats nr H, Zetterstenska parken-kv Diana	37
Hallstavik plats nr I, Platsen vid Bokhandeln vid Norra Uppsalavägen.....	40
Hallstavik J, Norra entrén till centrum, KC samt Norrsida Folkets hus.....	43
Hallstavik plats nr K, Östra entrén till torget, grönyta samt baksida ICA.....	46
Hallstavik plats nr L, plats och stråk vid fritidsgården södra centrum	49



Hallstavik plats nr M, Norra Uppsalavägen öster om centrum	52
Hallstavik plats nr N, Fickparken i hörnet Norra Uppsalavägen-Tulkavägen	55
Sammanfattande rekommendationer för fortsatt process	58
Framtagande av utvecklingsförslag	60
Kostnadsbedömningar	60
Diskussion och värdering av pilotprojektet Fas 1	61
Reflektioner om metodik	61
Reflektioner om resultat	61

Uppdraget

I Mål och budget 2024 - 2026 bland kommunstyrelsens uppdrag för 2024 finns ett uppdrag kopplat till Inriktningsmål 3.1 "Stärka tryggheten i hela Norrtälje kommun". Uppdraget är formulerat som:

"Identifiera stadsmiljöer som är underutnyttjade eller felutnyttjade i förhållande till sin potential och undersöka hur de kan förändras för att skapa nyttor som till exempel ökade möjligheter för fler verksamheter, tryggare stadsrum, fler mötesplatser, trivsammare och genare stråk samt mer stadsgrönska - kort sagt en bättre, vackrare, tryggare och mer levande stad."

Uppdraget ska rapporteras till kommunstyrelsen i november 2024. I mars utsågs en projektledare och ett grundupplägg för tolkning och genomförande av uppdraget stämde av i tjänstepersonsorganisationen via Samhällsbyggnadsforum och politiskt via presentation i kommunalrådsberedningen 2024-03-26. I april 2024 tilldelades resurser till en projektgrupp och uppdraget påbörjades. Projektgruppen har tolkat uppdraget som ett pilotprojekt för att utveckla och testa en metod att arbeta med analys och utveckling av befintliga stadsmiljöer. I och med att uppdragsformulering är lång så kommer det att kallas "Plats med potential".

Projektgrupp

Carolina Sahlén, planenheten, projektledare hållbar stadsutveckling

Anna Lebisch, Gatu- och parkenheten, landskapsarkitekt

Adam Maclean Mitchell, fastighetsenheten, förvaltare



Marta Drag, planenheten, planarkitekt

Johan Mattsson, planenheten, översiktsplanerare

Anna Glas, kommunstyrelsekontoret, brottsförebyggande strateg

Deltagande i mindre omfattning: Charlotte Köhler, stadsarkitekt, planenheten samt Kent Forslund, drift- och belysningsingenjör, Gatu- och parkenheten.

Metodik för pilotprojektet

Plats med potential en process i flera faser

I tolkning och förankring av upplägg för projektet har "Plats med potential" delats in i tre faser.

1. **Identifiering:** Utförs under 2024
2. **Utvecklingsförslag:** Föreslås genomföras under 2025
3. **Genomförande:** Mindre åtgärder kan genomföras från och med 2025 medan utvecklingsförslag som kräver mer planering och budget förslagsvis skulle kunna genomföras från och med 2026. Genomförande förutsätter antingen särskilda beslut om investeringar eller allokering av olika typer av medel för drift- och underhåll. Beroende på ägandeskap kan ett genomförande fordra samverkan med aktörer utanför kommunorganisationen.

Inriktningen har varit att via pilotprojektet etablera ett möjligt nytt arbetssätt som skulle kunna bli löpande i kommunens verksamhet. Fas 1 kan appliceras igen på nya geografiska områden parallellt med att Fas 2 och 3 genomförs för de platser som presenteras i denna rapport.

Nedan beskrivs de tre faserna översiktligt. Metodiken som utvecklats för Fas 1 och testet av denna beskrivs närmare under övriga avsnitt i Metodiken.

Fas 1 Identifiering

I Fas 1 är fokus att undersöka de utvalda stads-/tätortsområdena och inom dessa identifiera platser som ej når sin potential och översiktligt undersöka platsens förutsättningar, behov och möjligheter. Identifiering kan göras på olika sätt. I pilotprojektet har en kombination av projektgruppens kunskap om miljöerna från tidigare arbete, projekt eller invånardialoger kompletterats med undersökande platspromenader med intresserade invånare, verksamhetsutövare samt politiker.



Promenaderna leddes av projektgruppsmedlemmar och dokumenterades systematiskt i särskilt framtagna formulär. Projektgruppen har också själva gjort motsvarande undersökning av vissa områden. En bruttolista av föreslagna platser har sedan analyserats av projektgruppen, en prioritering har skett och de prioriterade platserna har en fördjupad analys skett med kompletterande platsbesök, insamling av data.

I denna rapport presenteras resultatet av Fas 1 i Pilotprojektet "Platser med potential". Projektet har genererat ett stort antal platser av olika slag vilka har möjligheter att genom måttlig förändring bidra till stadsmiljöerna på ett mycket bättre sätt än idag. Några platser har prioriterats på olika grunder och dessa presenteras närmare i denna rapport. Detta innebär inte att resterande platser är ointressanta utan bör ses som en bank för eventuell framtida fortsättning av projektet eller inkludering i andra aktiviteter. För de presenterade platserna görs också en rekommendation gällande fortsatt hantering där vissa föreslås ingå i en pilotomgång av Fas 2 där åtgärdsförslag ska konkretiseras.

Fas 2 Utvecklingsförslag

I Fas 2 är avsikten att ta fram mer konkreta förändringsförslag för utveckling av platser som prioriterats i Fas 1. I Fas 2 analyseras platserna djupare och ett koncept för förändringar av varje plats tas fram där intentionen alltid är att förändringarna ska öka miljöernas värde för invånarna, näringslivet och besökare. Typ av förändringar som behövs för att utveckla platsen är helt platsspecifika. För platser där en viss fysisk omgestaltning eller aktivering bedöms vara aktuell är intentionen att konceptuella skisser för platsernas utveckling ska tas fram i någon form av skisstävling. I vissa fall skulle ett direkt arkitektuppdrag av mindre slag i stället kunna vara aktuellt.

När utvecklingskoncept tagits fram ska dessa kostnadsbedömas. En fördjupad dialog behöver ske med berörda intressenter inom och utom kommunorganisationen. Fas 2 avslutas med att resultatet rapporteras och rekommendationer om eventuellt genomförande av utvecklingsförslagen presenteras.

Fas 3 Genomförande

Beroende på typ av åtgärder som identifieras och vem som har möjlighet och ansvar att utföra dessa behöver olika vägar till genomförande av utvecklingsförslagen diskuteras. Detta kan innebära kommunala investeringar för



åtgärder, påverka fokus i drift- och underhåll, förändringar i avtal, samverkan med privata aktörer eller något annat.

Efter det att ansvarig genomförare och projektorganisation beslutats samt kostnader för genomförande, drift och underhåll säkerställts i budget eller investeringsbeslut kan det faktiska genomförandet av åtgärderna ske. Beroende på åtgärdernas typ, omfattning och komplexitet kan genomförandet variera i tidsåtgång. För större åtgärder behöver projektering ske medan det för mycket små åtgärder kan räcka med ett mer begränsat underlag. Upphandling av entreprenör kan komma att behöva ske för genomförande av vissa åtgärder.

Avgränsningar

För pilotomgången valdes två olika stadsområden ut för att väl kunna testa arbetssättet i olika miljöer. Även prioriteringen av platser har haft som mål att inkludera flera olika typer av miljöer.

De två testområdena var en del av Norrtälje stadskärna respektive centrala delar av Hallstavik. Avgränsningarna var avsedda att vara orienterande för promenadworkshoparna. Det var inget krav att hela det avgränsade området måste inventeras. Rimliga promenadavstånd samt möjlighet att täcka in olika typer av miljöer beaktades liksom projektgruppens kunskaper om områdena.



Figur 1. Översiktskarta som visar avgränsning av det område inom vilka platser har inventerats genom Promenadworkshopar i Norrtälje.



Figur 2. Översiktskarta som visar avgränsning av det område inom vilka platser har inventerats genom Promenadworkshopar i Hallstavik.

Workshops för identifiering

För att identifiera platser med potential genomfördes flera "promenadworkshops" där deltagarna vandrade inom de avgränsade undersökningsområdena och undersökte stadsmiljöerna. Platser markerades ut på kartunderlag och beskrevs i formulär. Invånare, politiker och aktörer inbjöds att delta. Rekrytering skede via utdelning av flyers vid event, mejlkontakter med intressentgrupper samt presentation på möte med Norrtälje Handelsstad respektive för personal på aktivitetshuset Magasinet. Politiker i kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott (SBU) bjöds in via mötesinbjudan i outlook. Rekryteringen av deltagare var svårt då tiden var kort och säsongen i slutet av maj till början av juni har hög konkurrens med andra aktiviteter. I Hallstavik genomfördes en workshop med invånarrepresentant samt delar av projektgruppen. Inventeringen kompletterades delvis vid uppföljande fördjupat platsbesök med delar av projektgruppen. I Norrtälje stad genomfördes tre workshops, en med deltagare från allmänhet och näringslivet, en med politiker och en med projektgruppen själva.

Vid promenadworkshoparna användes översiktskartorna (se ovan). På dessa kartor markerade deltagarna, med klisterprickar, platser som de bedömde hade potential att bli bättre. Prickarna numrerades och för varje plats fylldes ett särskilt



framtaget formulär i som stöd för att beskriva platsen, dess användning, utmaningar, tillgångar samt förslag på utveckling. Samtliga platser från alla workshopar har sammanställts i en bruttolista på platser. Vissa platser har identifierats av flera deltagare. Alla workshopgrupper ledsagades av en projektgruppsmedlem som bistod i samtal om platsen samt i vissa fall stöttade med dokumentation samt fotografering.

Platsanalys och urval av prioriterade platser

Promenadworkshoparna genererade ett stort antal platser, cirka 12 i Hallstavik och cirka 54 i Norrtälje stad. I detta pilotprojekt har det inte bedömts vara möjligt att undersöka och analysera potentialen hos samtliga platser som föreslagits i workshoparna närmare. Baserat på information från workshopparna, projektgruppens platskännedom och kompletterande platsbesök av projektgruppen har ett urval av prioriterade platser valts ut för att beskrivas närmare. Platsernas potential har vägts in i prioriteringen men även markägarförhållanden och andra förutsättningar liksom ambitionen att inkludera platser av olika typ, storlek och komplexitet.

De prioriterade platserna presenteras närmare i rapporten med bland annat grundfakta, beskrivning av utmaningar och möjligheter samt en rekommendation för eventuell vidare hantering. Fakta har tagits fram med stöd av kartmaterial och data, främst från kommunens kartmaterial. Kunskap om områden, byggnader och verksamheter från olika förvaltningar inom kommunen har vävts in i analysen av platserna.

Brottsförebyggande trygghetsperspektiv

De utvalda prioriterade platsernas status och behov har också analyserats utifrån ett brottsförebyggande trygghetsperspektiv.

Säkerhet och trygghet påverkas av social kontroll både direkt och indirekt. Det handlar om att kunna se andra men också själv bli sedd. Övergripande handlar det om att skapa levande, trivsamma och trygga miljöer som stimulerar till att platser används av alla typer av människor.

Överblickbarhet över en plats eller situation, fastighet eller yta är av stor vikt då det bidrar till ökad trygghetskänsla. Att det finns en mänsklig närvaro på en plats under dygnets alla timmar förstärker trygghetskänslan ytterligare. Möblering, belysning och skyltning skapar en möjlighet för platsens besökare att lättare kunna orientera sig.



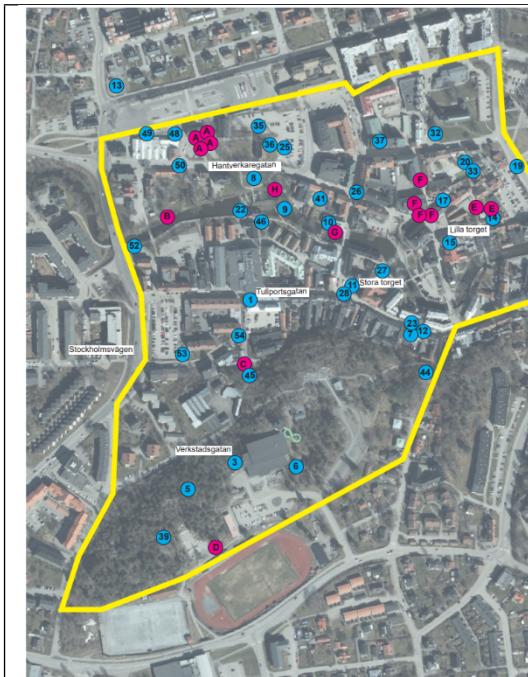
Omtanke om en plats skapar också en form av trygghet, att det är rent och snyggt, ansad växtlighet, bra belysning som gör att man ser och syns i det offentliga rummet.

En god belysning skapas förutsättningar för både social kontroll, upplevd trygghet och kan även vara brottsförebyggande. Men belysning kan också bara göra en glad genom färg, effekter eller ljusinstallation (till exempel belysning i träd, kring växtlighet). Belysning kan ge en ökad trivsel och göra att platser används mer och på ett annat sätt.

En bedömning av platsen ur trygghetsperspektiv finns som en del i beskrivningen av Styrkor och utmaningar för varje prioriterad plats nedan i rapporten.

Resultat

I Norrtälje stad valdes åtta platser ut som prioriterade inom pilotprojektet. Vissa av dem motsvaras av flera punkter i originalinventeringen. Detta kan bero på att flera deltagare har identifierat samma plats eller på att flera mycket närliggande platser har identifierats och den prioriterade platsen har avgränsats så att den inkluderar dessa. Platserna i Norrtälje stad presenteras närmare nedan. I Hallstavik har sex platser valts ut och presenteras närmare nedan.



Figur 3. Samtliga platser som identifierats i Norrtälje. De som beskrivs närmare i rapporten har avvikande färg.



Figur 4. Samtliga platser som identifierats i Hallstavik. De so beskrivs närmare i rapporten har avvikande färg.

Figur 3 och 4. Platser som prioriterats och beskrivs närmare är markerade med rosa färg. I vissa fall har flera punkter sammanfogats till en beskriven plats. Platser som inte beskrivs närmare i rapporten är markerade med blå färg.



Platsöversikt Norrtälje stad



Figur 5. Karta som visar de åtta platser i Norrtälje som presenteras närmare i rapporten



Platsöversikt Hallstavik



Figur 6. Karta som visar de åtta platser i Hallstavik som presenteras närmare i rapporten.

Norrtälje plats nr A, Stråk öster om busstationen



Figur 7. Kartbild som visar avgränsning av plats A samt två foton från platsen tagna 2024-08-23.

Översiktlig beskrivning

Platsen är ett stråk precis öster om busstationsbyggnaden och är för många bussresenärer den första man kommer i kontakt med efter avstigning men saknar i många avseenden det som gör Norrtälje till den uppskattade stad som den är.



Kopplingen från busstationen mot staden är otydlig och otrivsamt. Platsen har en stor potential för att bli ett tydligare och trivsammare stråk och skapa en mötesplats. Parkdelen skulle kunna bli en plats för vistelse.

Fakta

Ungefärlig storlek	1 400 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun
Planförhållanden	Allmän plats (gata) längs kortsidan av stationshuset. Stationshuset (TOR 21) är planlagt för bussterminalsändamål. Kvartersmark (kontor) prickmark längs det gamla cellfängelsets högra långsida på ytan för träd och parkering. Det gamla cellfängelset (TOR 20) är planlagt för kontor med skyddsbestämmelser gällande kulturmiljö. Platsens södra del är planlagt som allmän plats, park.
Förvaltare	Fastighetsenheten förvaltar kvartersmarkens byggnader och uteytor. Gata och parkenheten förvaltar den allmänna platsen
Vilka använder platsen idag	Bilister som brukar parkeringen till kontorsbyggnaden, kontorspersonal där vårdbolaget Tiohundra är hyresgäster, kunder till Pressbyrån som har verksamhet i stationshuset, resenärer passerar platsen på väg till/från busstorget, ordningsvakter/polis, vissa grupper av socialt utsatta personer.
Dagens användning	Parkering, gångstråk, grönyta
Dagens utrustning m.m.	Deformerade cykelställ, vissa gatlyktor (men ej i stråk mellan byggnaderna), Större orienterings- och reklamskylt, några skräpkorgar, flera större träd samt vissa buskar i parkdelen

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsen fungerar som en naturlig mötespunkt, med ett stort antal människor som rör sig i det omgivande området. Den är också grönskande med flera större träd, vilket bidrar till en trivsam miljö. Platsen har relativt bra solförhållanden, då ingen bebyggelse i söder skymmer solen. Samtidigt erbjuder trädens skuggor en behaglig variation, vilket skapar möjligheter för olika typer av användning och vistelse på platsen.

Trots sina styrkor upplever många platsen som otrygg. Det saknas tydliga och naturliga gångstråk, och parkerade bilar hindrar ofta rörelsen genom området. Bilparkeringen dominerar platsens användning, vilket begränsar dess potential. Cykelställen upplevs som avskrämande och förvirrande, och används därför sällan. Den bristfälliga belysningen förstärker känslan av otrygghet, och det finns få sittplatser eller andra incitament för att stanna till eller ägna sig åt aktiviteter.



Dessutom är vissa gångstråk inte tillgänglighetsanpassade, vilket ytterligare begränsar platsens användbarhet. Brist på tydliga skyltar.

Trygghetsbedömning: En plats som idag upplevs som mörk och ogästvänlig, samt att den allmänna uppfattningen är att den är otrygg. För att förbättra trygghetsperspektivet, skulle det behövas bättre belysning, belysa väggar eller träd runt platsen, ta bort parkeringsyta samt cykelställ, för att göra platsen luftigare och öppna upp.

Bättre och tydligare skyltning. Det här är en plats befolkad under stora delar av dag/kväll, så att arbeta med platsen för att kunna se andra men också bli sedd vore gynnsamt.

Norrtälje kommuns skylten står konstigt till och skymmer sikten och borde bytas ut mot något modernare och upplyst. Kanske också ha en upplyst informationsskylt på den ytan som idag är cykelställ, många går ju inte mot biblioteket utan tar den andra vägen ner mot stan.

Utvecklingspotential

Platsen har en stor potential att stärka Norrtälje stads entré och få platsen att fungera som ett naturligt och attraktivt stråk. Med rätt utveckling kan området bli en naturlig knutpunkt där besökare möts och vistas. Parkmiljödelarna har goda förutsättningar att förbättras genom insatser som mer intressant och funktionell belysning, nya markbeläggningar och fler sittplatser. Det finns även möjlighet att tydliggöra gångstråk med låga staket eller andra subtila markeringar. Rabatter och grönska kan bidra till att lyfta platsens estetiska värde och skapa en mer inbjudande miljö.

Praktiska åtgärder som att förbättra siktlinjer, skapa mer genomtänkta platser och möbleringslösningar är centrala för att göra platsen mer funktionell och attraktiv. Att ha servering utomhus under sommarhalvåret skulle kunna skapa en naturlig anledning för människor att stanna till och njuta av platsen. Tydligare skyltar skulle bidra till att välkomna besökare och turister på ett mer inbjudande sätt. Platsen skulle kunna utrustas med någon form av aktivitet för barn kopplad till kollektivtrafiken i syfte att hjälpa barn att lära sig om kollektivtrafik och hur bussrutter fungerar. Några exempel på detta är pusselspel med rutter, touchskärm med rutter och hållplatser, spel där man "kör" en buss på en animerad karta eller frågesport om bussystem. En sådan åtgärd skulle tillföra liv och rörelse till platsen och vara ett lärorikt verktyg för barnen.



Rekommendation för fortsatt hantering

Det behöver diskuteras närmare hur de kommunalägda kvartersmarksytorna kan tillgängliggöras och skötas för att skapa förutsättningar för ett bättre stråk mellan busstationsbyggnaden och Rodret. Planändring skulle kunna bli aktuell men om möjligt bör det undvikas till dess att helhetsgrepp tas på planeringen av hela busstorget-området. Utifrån vilket stråk som kan tillgängliggöras formuleras en uppgift för en enklare skisstävling gällande platsen.



Norrtälje plats nr B, Faktoriparken mot ån



Figur 8. Kartbild som visar avgränsning av plats B samt två foton från platsen tagna 2024-08-23 och 2024-06-19.



Översiktlig beskrivning

Platsen utgör den södra delen av det som kallas Faktoriparken. Parken ligger dock inte inom allmän plats. Området närmast ån är en öppen solig plats med fin utsikt över ån ner mot stan. Ett staket avgränsar mot Faktorigatan och borrhvarnsplatsen, vilket gör att platsen inte används till den grad som är möjlig.

Fakta

Ungefärlig storlek	940 m ²
Fastighetsägare	Till största del Stiftelsen Roslagsmuseet och till mindre del för området närmast ån Norrtälje kommun
Planförhållanden	Hela platsen är planlagd som kvartersmark med ändamålet kultur. Nästan hela platsen omfattas av prickmark. En mindre yta på platsens nordvästra del tillåter byggnation av parkering och uthus. Befintliga träd får inte fällas.
Förvaltare	Kultur- och fritid förvaltar parken som de hyr av stiftelsen. Fastighetsenheten förvaltar Faktoribyggnaden samt genomför viss drift i parken åt Kultur- och fritid. Den finns en viss oklarhet gällande den kommunägda marken närmast ån.
Vilka använder platsen idag	Få som använder platsen, ibland använder missbrukare platsen
Dagens användning	Grönyta, plats för konstverk
Dagens utrustning m.m.	Konstverk "Hamnars hjärta" med integrerad belysning, gatlykta mot faktorigatan/brofästet

Platsens styrkor och utmaningar idag

Gräsytan vid ån är öppen, nås av solljus stora delar av dagen, ligger vid vattnet och har fin utsikt över ån ner mot stan. Platsen är lugn och grön.

Genom staketet mot Faktorigatan signaleras att platsen inte ska användas av allmänheten trots att delar av ytan är kommunägd och det är kommunal verksamhet som nyttjar även resten av parken. Vissa skötselbrister finns i form av sly som väger in i buskar och skapar undanskymda ytor som ger otrygghet. Platsen har ingen egen belysning och blir delvis mörk och otrygg kvällstid. På andra sidan faktorigatan finns en fin platsbildning, Borrhvarnsplatsen, men koppling saknas mellan platserna.

Trygghetsbedömning: En fin plats som idag nyttjas av vissa socialt utsatta grupper från och till. Det är en synlig plats som ändå inte känns välkomnande, en plats att "ta tillbaka" för allmänheten. Bättre skyltning kan behövas som kan visa



att det är en offentlig plats. Behöver bli mer välkomnande bland annat genom att öppna upp. Här skulle man behöva belysa på ett annat sätt, göra platsen mer välkomnande för alla, rensa bort i buskar, kanske ha sittplatser eller ett trädäck. Det är en överblickbar plats, överblickbarhet skapar en trygghetskänsla men den behöver bli mer inbjudande för att invånare ska våga sig dit.

Utvecklingspotential

Gräsytan mot ån har potential att bli en attraktiv picknick- och solplats för Norrtäljeborna med enkla medel. Det kräver i huvudsak en bättre tillgång och större öppenhet mot Faktorigatan genom borttagande av staket och andra hindrande konstruktioner samt vissa mindre skötselåtgärder. Mindre möblering är möjlig men det är den soliga gräsytan mot vattnet som är viktigast. Enklare ramp skulle kunna öka den fysiska tillgängligheten. Viss stämningsskapande belysning hade ökat attraktiviteten även kvällstid och minskat problematik med oönskat nyttjande.

Rekommendation för fortsatt hantering

Dialog mellan fastighetsenheten, gatu- och parkenheten, kultur- och fritidskontoret samt stiftelsen Roslagsmuseet för att överenskomma användning och skötsel. Klargörande av ägande gällande staket etc. Därefter mindre åtgärder för att platsen ska bli mer lättåtkomlig och inbjudande för allmänheten. Behovet av fysiska ingrepp för ökat nyttjande av allmänheten bedöms mycket små utöver borttagande av staket och mindre skötselåtgärder. Det bör undersökas möjlighet att tillföra belysning. Högre ambition för gestaltning är möjlig men kan övervägas senare.

Norrtälje plats nr C, Stråk och plats vid Folkets hus



Figur 9. Kartbild som visar avgränsning av plats C samt två foton från platsen tagna 2024-08-23

Översiktlig beskrivning

Platsen består av ett antal parkeringar utanför Folkets hus samt ytorna mellan parkeringarna och byggnaden. Parkeringarnas placering är sådan att en gångbana abrupt avslutas och det saknas en trygg koppling för gående som



passerar platsen. Platsen kan förbättras genom att skapa ett mer sammanhängande gångstråk och i allmänhet bli mer inbjudande.

Fakta

Ungefärlig storlek	500 m ²
Fastighetsägare	Mestadels föreningen Folkets hus, en mindre del av parkeringen ligger på kommunal mark
Planförhållanden	Kvarterismark med användningen byggnadskvarter med "öppet" byggnadssätt enligt gällande stadsplan från 1911. Prickmark där bilparkeringen ligger.
Förvaltare	Folkets Hus förvaltar sin fastighet. Viss oklarhet finns gällande driften av den publika parkeringen. Gata- och parkenheten sköter ett vårdträd inom platsen (vilket dock ägs av fastighetsägaren).
Vilka använder platsen idag	Bilburna besökare till Folkets hus och stadskärnan, passerande fotgängare
Dagens användning	Parkering, avbruten trottoar, entrétytor till Folkets Hus
Dagens utrustning m.m.	Flera flaggstänger och en mängd skyltstolpar. En ek som är ett av Norrtälje stads vårdträd.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Gångbanan förbi konsthallen upphör abrupt i en parkeringsyta och trafiksäkert gångstråk förbi Folkets hus saknas. Parkeringsplatser, skyltar, flaggstänger med mera gör att ytorna runt Folkets hus blir otillgängliga, svårupptäckta och svåra att använda på ett värdeskapande sätt och också gör entréerna mindre tydliga. Platsen är centralt belägen och ytorna runt Folkets hus tillräckligt stora för att ha potential att användas bättre och göra platsen levande och kunna vara en tillgång för verksamheten.

Trygghetsbedömning: En yta som är svår. På östra sidan går ett trappgångstråk upp mot Pythagoras med mera som kan kännas väldigt mörk, speciellt kvällstid. Bilar behöver kunna köra på västra sidan både till Brf. bryggeriet men också för avlastning till Folkets hus. Det skulle även här kunna vara skyltar om vart man är på väg när man tar trapporna upp. Kanske även förbättra belysning i trappan upp och runt träd, samt runt Folkets hus.

Utvecklingspotential

Gångflödena skulle kunna förbättras genom att skapa en fortsättning på gångbanan förbi Folkets Hus. Detta skulle troligen medföra att de befintliga parkeringsrutorna behöver tas bort. Potential att skapa vissa långsgående kantstensparkeringar i stället finns troligen. Genom att ta bort fysiska och visuella



hinder kan ytan framför Folkets Hus kunna aktiveras och möbleras och entréerna till verksamheten bli tydligare och mer inbjudande. Kanske finns möjlighet till caféverksamhet med uteservering eller kanske bara en möblering som gör att möten etc. kan använda även ytorna utomhus.

Rekommendation för fortsatt hantering

Utreda användning och behov av parkeringarna och om det kan gå att göra långsgående parkeringar och få en trottoar i stället. Dialog med fastighetsägare samt Gata- och parkenheten för att diskutera möjligheter till förbättring av både gångstråk och verksamhetens användning av sina ytor. Planändring skulle kunna bli aktuell för att skapa en sammanhängande trottoar.



Norrtälje plats nr D, Stråk mellan Skateparken och idrottsplatsen



Figur 10. Kartbild som visar avgränsning av plats D samt två foton från platsen tagna 2024-08-23



Översiktlig beskrivning

Platsen utgörs av ett stråk genom de norra delarna av Flygfältets sportområde. Stråket har idag brister avseende bland annat helhetssyn, tydlighet och belysning. Behov av att göra platsen mer trygg är stort och potential för kompletterande funktioner och aktivering.

Fakta

Ungefärlig storlek	3 900 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun
Planförhållanden	Kvartersmark med användningen idrott.
Förvaltare	Fastighetsenheten förvaltar området på uppdrag av Kultur- och fritid.
Vilka använder platsen idag	Idrottare och publik på väg till och från idrottsplats, skejtare
Dagens användning	Transportsträcka, omklädningsrum, förråd och verkstad
Dagens utrustning m.m.	Saknas utrustning så som möblering och belysning av stråket. Belysning av idrottsplatsen ger viss upplysning av stråket. Bänk och belysningsmast finns vid skateparken.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Området är en samlingsplats för olika typer av aktiviteter och idrottsutövning. Det finns flera olika idrottsaktiviteter att välja mellan, och den varierade topografin bidrar till en intressant och dynamisk miljö. De omgivande skogspartierna skapar en fin kontrast till de hårdgjorda ytorna och ger möjligheter för naturupplevelser i direkt anslutning till idrottsområdet.

Platsen är misskött och skräpig, belysningen är bristfällig, och kopplingarna mellan stråken – särskilt mellan skateparken, fotbollsarenan, parkeringen i norr och badhuset – är otydliga. Parkeringen är dåligt avgränsad, vilket har lett till att människor skapat egna genvägar. Sammantaget upplevs en känsla otrygghet på denna plats, särskilt på kvällstid. Bilvägen mellan de norra och södra sportområdena fungerar som en fysisk barriär, och gångstråket har blivit den huvudsakliga kopplingen mellan dessa områden. Översikten och öppenheten på platsen kan också förbättras för att göra området mer tillgängligt och tryggt.



Trygghetsbedömning: Platsen har i omgångar varit utsatt för en hel del skadegörelse, just skate-parken ligger gömd och "glömd" av allmänheten. Det är viktigt med överblickbarhet, att se och att synas. Ibland är det mycket vuxna kring platsen i form av föräldrar som följer med sina yngre skate-åkande barn och ungdomar. Detta skapar "social kontroll" som är trygghetsskapande.

Det finns dock mycket gömställen och skogen/grillplatsen ovanför skate-parken är välkänt som ställe där det förekommer missbruk. Det skulle behövas öppnas upp, ges insyn/utblick ur området, ljussättas på ett annat sätt, samt gärna få till ett promenadstråk/rastgård för hundägare för att få dit mer blandade grupper av användare, speciellt kvällstid under vår/sommar.

Utvecklingspotential

Platsen används av många ungdomar, men stråket upplevs idag som otryggt. För att både behålla de besökare som redan vistas här och locka fler användare, krävs åtgärder som stärker tryggheten. Det finns ett tydligt behov av att göra platsen mer sammanhållen genom att knyta ihop det södra och norra sportområdet på ett bättre sätt.

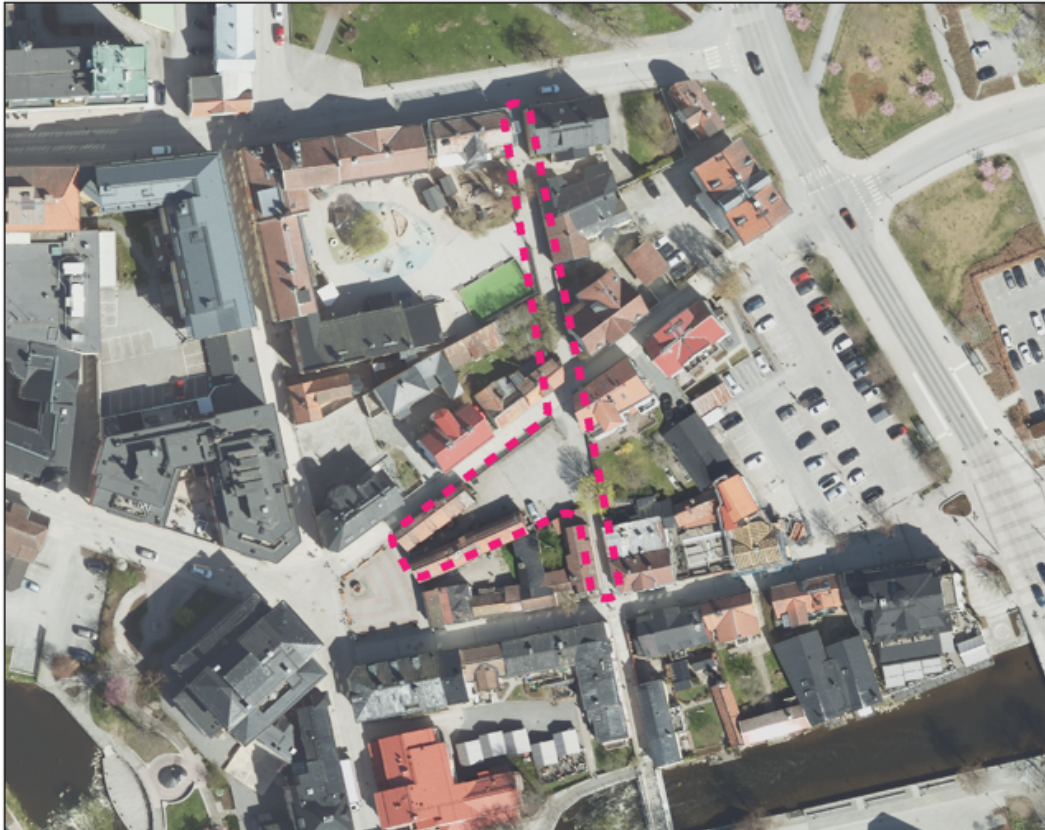
Ett sammanhängande sportstråk kan skapas genom hela området som en huvudartär, vilket binder ihop de olika delarna av sportområdet. Det är viktigt att stråket tydligt binder ihop målpunkterna på ett logiskt sätt. Belysningen längs stråket mellan badhuset och Friskis & Sveltis bör förbättras för att öka tryggheten och tillgängligheten, vilket kommer att leda till att fler väljer detta promenadstråk, till exempel för hundpromenader vilket i sin tur befolkar området med vuxna under större delar av dygnet. Det vore önskvärt med en större transparens mellan gångstråk och idrottsplatsen. Avgränsande vägg kan göras vänligare och bidra till gestaltningen genom konst, mönsterbelysning etc. En kraftigt förfallen byggnad väster om parkeringen bör sannolikt rivas för att skapa mer öppenhet och trivsel. Möjligheterna för detta är goda eftersom nya lokaler för omklädning och förråd redan håller på att byggas. Om byggnaden skulle rivas skulle det finnas plats för andra aktiverande funktioner som passar bra inom ett idrottsområde, till exempel utegym, hinderbana eller klätterväggar, vilket skulle bidra till ökad aktivitet och trivsel. I väntan på att byggnaden ska rivas/byggas om kan ungdomar bjudas in för att skapa konst på fasaden. I de omgivande skogsområdena kan motionsspår anläggas, vilket skulle stärka platsens identitet kring hälsa och sport och locka fler besökare till området för både träning och rekreation.



Rekommendation för fortsatt hantering

Det är viktigt att ta ett gemensamt helhetsgrepp på platsens utveckling för att få ett bra resultat och ett särskilt projekt med denna uppgift rekommenderas. Samverkan mellan Kultur- och fritid, Fastighetsenheten och Gata- och parkenheten bör ske gällande åtgärder med ett helhetsperspektiv på platsen. En uppgift formuleras för en enklare skisstävling om platsen och dess aktivering. Detta kan bli en start och inspiration för helhetsarbetet. En kommunal investering (som eventuellt inkluderar flera delar av kommunorganisationen) bedöms behövas för att kunna genomföra bättre stråk, belysning samt riva den gamla förråd- och omklädningsbyggnaden.

Norrtälje plats nr E, Plats bakom Wallinska gårdarna samt Nygatan



Figur 11. Kartbild som visar avgränsning av plats E samt två foton från platsen tagna 2024-06-11 och 2024-09-11

Översiktlig beskrivning

Platsen utgörs av en baksida till de kända Wallinska gårdarna samt Nygatan vilket upplevs vara en bortglömd gata som har potential för ökad aktivitet. Platsen



bakom gårdarna kan användas på olika sätt, inte minst för tillfälliga event och kulturella tillställningar. Nygatan leder också till en skola, gatan kan bättre anpassas för att uppmuntra barn till att vistas här.

Fakta

Ungefärlig storlek	1 000 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun
Planförhållanden	Stadsplan från 1911 är gällande. Wallinska gårdarna (FÅGELN 1) och bakomliggande yta för bland annat parkering (FÅGELN 2) är kvartersmark (kvarter i gammal stadsdel). Nygatan är allmän plats (gata).
Förvaltare	Fastighetsenheten förvaltar både byggnader och utomhusytorna vid Wallinska gårdarna och hyr ut byggnader och parkeringsplatserna till verksamheter. Gatu- och parkenheten förvaltar Nygatan liksom övrig omgivande allmän plats. Nygatan ingår i upprustningsprogram för gator och gränder i Norrtälje stadskärna men inga medel finns avsatta.
Vilka använder platsen idag	Billburen personal till diverse inhyrda arbetsplatser i stadskärnan, skolbarn på väg till och från Freinetskolan Hugin, fåtalet övriga fotgängare
Dagens användning	Parkering, plats för sopkärl, baksida, gränd, genväg
Dagens utrustning m.m.	Platsen saknar utrustning. Uppställning av sopkärl för verksamhet, sandlåda samt planteringslåda finns inom ytan. Staket avgränsar mot Rögårdsgatan.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsen har en intim karaktär och ligger centralt med en direkt koppling till Lilla Torget, vilket gör den lättillgänglig. Många människor rör sig redan i det större området omkring platsen, och de omgivande byggnaderna har en bra skala som harmonierar med platsens dimensioner.

Få människor passerar bakom gårdarna eftersom platsen saknar aktivitet och liv, vilket gör den mindre inbjudande. Det finns inget som väcker nyfikenhet eller lockar besökare in på platsen. Nygatan upplevs som en anonym gränd utan tydliga destinationer längs sträckan.

Trygghetsbedömning: En fin och lite bortglömd plats, under mörka månader är det en väg man inte går. Man skulle kunna få till en mysig mötesplats en plats för



lunchmusik, bättre belysning men också skyltning som visar att det är ett offentligt rum.

Utvecklingspotential

Platsen är underutnyttjad men har stor potential att bli ett levande och inbjudande rum som kan användas av människor i olika åldrar. Här finns möjlighet att skapa ett mysigt och mångsidigt område som kan attrahera både lokalbor och besökare. Med rätt utveckling kan platsen omvandlas till stadens nya kultur- och nöjeskvarter. Den nuvarande gestaltningen lever inte upp till dess strategiska läge, vilket gör det extra viktigt att utveckla platsen för att utnyttja dess fulla potential.

Bakom Wallinska gårdarna kan en flexibel yta skapas som möjliggör olika typer av mindre evenemang och användningsområden under året. Den kan fungera som uteservering, plats för foodtrucks, loppmarknad, samt som scen för kulturella arrangemang som bok- och musikevent eller teaterframträdanden. Platsen kan kompletteras med sittmöbler, exempelvis generösa soffor, och rabatter/ stora krukväxter för att göra platsen mer social, harmonisk och samtidigt lekfull. Vid behov kan antalet parkeringsplatser reduceras. Det finns också potential att skapa en mer inbjudande och lekfull miljö längs Nygatan, mellan den utvalda platsen och Freinetskolan. Genom att ändra markbeläggningen kan gatan förvandlas till en glad och trygg skolväg samtidigt som vägen till platsen blir mer inbjudande.

Rekommendation för fortsatt hantering

I samband med planerade renoveringsåtgärder under 2025 föreslås att man passar på att öppna upp ytan mer mot Rögårdsgatan och planera bättre avfallshantering. En uppgift formuleras för enklare skisstävling om platsen och dess aktivering, särskilt gällande ytan öster om byggnaderna. Inför detta undersöks närmare om det finns relevant material från den diskussion om platsen som uppges ha skett tidigare. Enklare tillfällig aktivering med möblering sommartid skulle kunna ske av till exempel i regi av Näringslivsenheten som hyr verksamhetslokalen i norra gården. Eventuellt bör översyn göras av beläggning av uthyrda parkeringar.

Norrtälje plats nr F, Hörnplats vid Järnlodet samt gågatan lilla Brogatan



Figur 12. Kartbild som visar avgränsning av plats F samt två foton från platsen tagna 2024-06-11 och 2024-08-23

Översiktlig beskrivning

Platsen består av en hörnplats framför byggnaden på fastigheten Järnlodet 4 och gatan från hörnplatsen upp till skolan och vidare. Järnlodet 4 är en byggnad som för många upplevs ha en negativ effekt på stadsbilden. Genom att skapa en attraktiv och spännande hörnplats kan mötet med byggnaden förbättras och i



stället bli en plats man uppehåller sig vid. Gatan är idag relativt anonym och kan i samarbete med skolelevorna omformas till en glad skolväg.

Fakta

Ungefärlig storlek	650 m ²
Fastighetsägare	Mestadels Norrtälje kommun, ytan framför entrén till skolan där cykelparkering finns ägs privat av Reflex AB
Planförhållanden	Lilla Brogatan och hörnplatsen (exklusive del under tak) är planlagd som allmän plats (gata). Ytan framför skolentré är planlagd som kvartersmark (kvarter i gammal stadsdel). Den röda byggnaden i korsningen Lilla Brogatan – Hantverkaregatan (JÄRNLODET 4) är planlagd för handels-, kontors- och bostadsändamål och området för pelargången omfattas av bestämmelser att området ska vara tillgängligt för allmän gångtrafik.
Förvaltare	Gata- och parkenheten förvaltar lilla Brogatan samt den lilla hörnplatsen vid Järnlodets sydöstra hörn. Ingår i upprustningsprogram för gator och gränder i Norrtälje stadskärna men inga medel finns avsatta. Pelargången tillhör Järnlodet och förvaltas av fastighetsägaren. En mindre yta vid entrén till skolan förvaltas av fastighetsägaren.
Vilka använder platsen idag	Elever på Freinetskolan Hugin, fåtal fotgängare, boende och arbetstagare längs Lilla Brogatan, bilister med parkeringsplats längst Lilla Brogatan
Dagens användning	Promenerande allmänhet. Skolbarn på väg till/från Freinet, besökare till verksamheter i Järnlodet, En viss biltrafik till boende/verksamhetsparkering i södra änden samt till äldreboendet i norra änden.
Dagens utrustning m.m.	Möblering etc saknas inom gatan, skylt om gågata vid infart till Lilla Brogatan. Utanför skolentrén finns vissa cykelställ

Platsens styrkor och utmaningar idag

Mycket folk rör sig på Hantverkargatan. Lilla torget ligger precis intill och är en populär plats av många medborgare och besökare. Skolan ligger intill vilket gör att det blir en variation av personer i olika åldrar och som vistas där av olika syften vid olika tider på dygnet.

Bryter stilmässigt mot omgivning runt Lilla torget och stadskärnan i övrigt. Byggnaden upplevs av många som ful och tråkig och påverkar stadsbilden negativt. Mötet mellan människorna och byggnaden bör förbättras. Byggnadens



bottenvåning är stängd, sliten och oinbjudande och entréerna till verksamheter ligger idag långt ifrån torget.

Trygghetsbedömning: Platsen i sig är bara omysig, kanske inget att ta på utifrån otrygghet, den är öppen och det finns en ganska stor social kontroll över dygnet, eftersom det är verksamhet dagtid, genomfartstrafik samt boende i området.

Utvecklingspotential

En plats som kan nyttjas dygnet runt genom sin koppling till Lilla torget. Byggnaden i kv. Järnlodet upplevs störa stadsbilden och den platsbildning som finns tillvaratas inte. Gågatan är skolväg men har så gott som ingen aktivering eller trivselskapande gestaltning. Förbättringar behövs för att skapa ett mer positivt första intryck av byggnaden samt aktivering och trivsel i gaturummet.

Skapa en inbjudande plats framför byggnaden som uppmuntrar människor att stanna genom att integrera till exempel sittplatser, konst, kulturinslag samt växter. Platsbildningen i hörnet kan med fördel samspela med Lilla torget. Det vore önskvärt att butikerna vid platsbildningen samt gågatan interagerade mer med gaturummet.

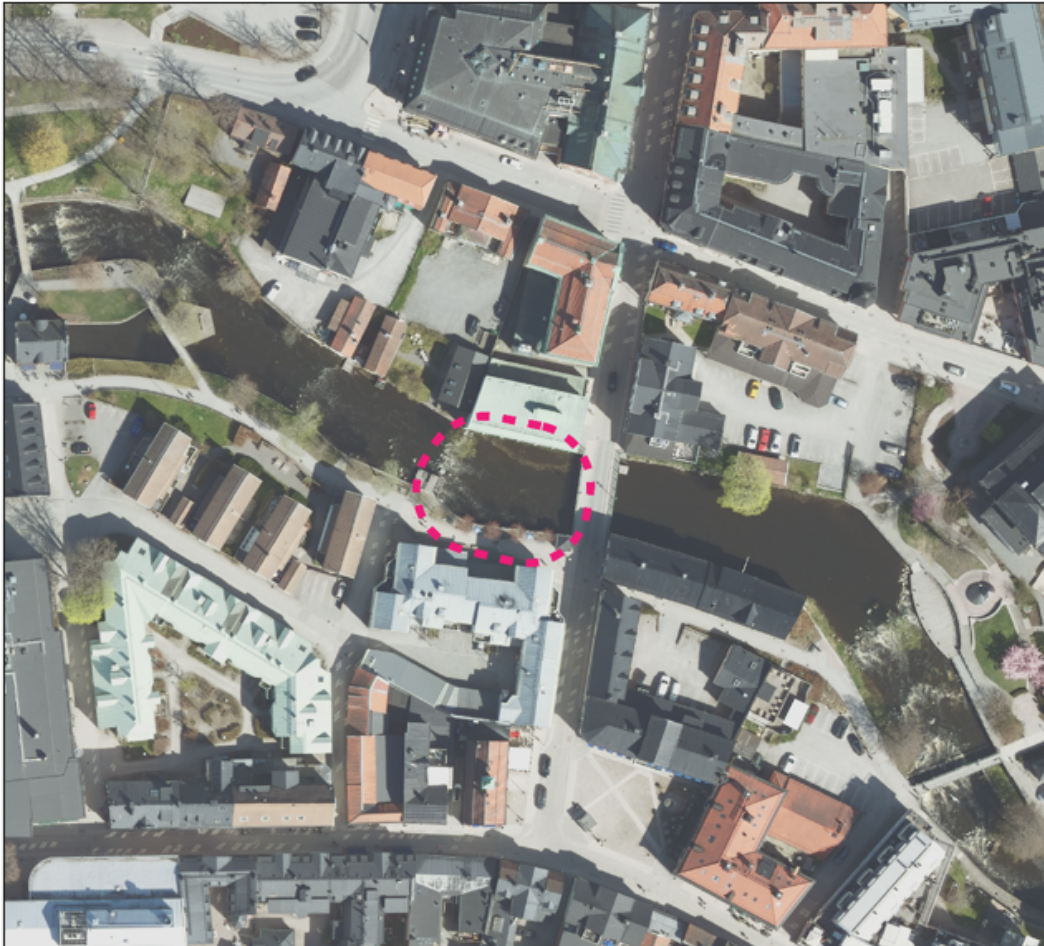
Gågatan kan utformas som en glad skolväg som känns både rolig och intressant för barnen, till exempel genom markbeläggning och möblemang. Ändringarna bör ske i samarbete med skolan för att säkerställa att platsen möter deras behov. Det vore också önskvärt att skolans cykelställ med mera anordnades på ett sätt som är effektivare och trevligare i förhållande till gaturummet samt skolentrén.

Rekommendation för fortsatt hantering

En uppgift för ett mindre skissuppdrag gällande aktiverande gestaltning med barnfokus "Glad skolväg" formuleras för lilla Brogatan. Skolbarnen bör involveras. Den lilla hörnplatsen vid Järnlodets i gatans södra del mot lilla torget föreslås möbleras. Förslag för detta kan tas fram inom Gata- och parkenheten. Eventuellt dialog med fastighetsägaren om möjligheter att liva upp pelare eller fasad i gatuplanet – kan vara möjligt för mindre konstprojekt etc.



Norrtälje plats nr G, Baksidan av biografen mot ån



Figur 13. Kartbild som visar avgränsning av plats G samt två foton från platsen tagna 2024-08-23.



Översiktlig beskrivning

Platsen består idag av ett årum intill en biograf. Biografens fasad är stor, ljus och utan fönster, vilket ger ett slutet intryck. Fasaden har potential att nyttjas som en canvas för belysningskonst. Å-rummets södra sida kan bli plats för åskådare.

Fakta

Ungefärlig storlek	800 m ²
Fastighetsägare	Ån, området söder om ån och bron är kommunalt ägd mark. Fastigheten som inrymmer biografen ägs privat av Kopparhus Roslagen AB
Planförhållanden	Biografen, årummet närmast biografen och bron omfattas av stadsplanen från 1911. Biografen är planlagd som kvartersmark (kvarter inom gammal stadsdel) medan ån är planlagt som vattenområde och bron som allmän plats (gata). Området söder om ån är planlagt för en kombination av park, gata och torg samt en mindre byggrätt för handelsändamål.
Förvaltare	Gata- och parkenheten förvaltar årummet. Byggnaden förvaltas av fastighetsägaren.
Vilka använder platsen idag	Ån används av fauna och ibland som plats för konstverk, ytorna längs med och över ån är populära gångstråk genom stadskärnan, längs ån sitter folk på bänkar, kunder till glassförsäljaren i området använder sittplatserna
Dagens användning	Vattenområde, gångstråk, sittplats
Dagens utrustning m.m.	Ingen utrustning

Platsens styrkor och utmaningar idag

Rofylld plats vid vattnet där många passerar förbi. Den stora tomma väggen kan ge ett slutet och tråkigt intryck. Väggen kan dock ses som en canvas, möjlig att bidra till ett ännu mer spännande stråk. Väggen kan lätt upplevas i sin helhet från södra sidan ån. Där finns också sittplatser och det är relativt rymligt inom det offentliga rummet vilket möjliggör för vistelse och samlingspunkt.

Byggnaden är privatägd vilket begränsar kommunens rådighet och aktivering kräver samverkan med fastighetsägaren samt eventuellt biografverksamheten.

Trygghetsbedömning: En häftig vägg att ljus-sätta, det skulle också göra miljön runt omkring ljusare vilket skulle kunna upplevas som trygghetsskapande. Byggnaden i sig upplevs av många som vacker och kan man framhäva den genom nytt ljusspel skulle det vara fint.



Utvecklingspotential

Biografens fasad är tillräckligt stor för att skapa en storskalig konstnärlig ljusinstallation, och kan bidra till att stråket upplevs som tryggare och intressantare att röra sig längs med. Det kan locka invånare/besökare som normalt sätt inte rör sig inne i stan. Ljusinstallationen kan bli del av händelsen "Konst i ån" eller en separat händelse som inträffar varje år vid till exempel höstdagjämningen och pågår fram till vårdagjämningen eller till exempel vid två separata tillfällen under. Installationen kan beakta Norrtäljes historiska, kulturella och ekologiska värden, invånares berättelser och barns drömmar.

Rekommendation för fortsatt hantering

Dialog bör föras med fastighetsägaren om möjlighet att använda väggen. Det bör också undersökas med Kultur- och Fritid om det finns värdefulla erfarenheter från tidigare tillfälliga ljuskonstprojekt på denna vägg, vilket uppges ha förekommit. Budget för ett konstprojekt för ljuskonst kan därefter uppskattas och föreslås för kommande budgetprocesser.

Norrtälje plats nr H, Zetterstenska parken-kv Diana



Figur 14. Kartbild som visar avgränsning av plats H samt två foton från platsen tagna 2024-08-23.

Översiktlig beskrivning

Platsen används idag som trädgård men har planlagts för parkändamål. Ligger i direkt anslutning till Zetterstenska parken och kan bli en naturlig expansion av en



befintlig park längs ån. På platsen finns ett trädäck som eventuellt kan nyttjas på olika sätt i en framtida park.

Fakta

Ungefärlig storlek	600 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun
Planförhållanden	Stadsplan från 1911 är gällande. Område som idag ligger bakom staket består delvis av allmän plats (park). All mark öster, och sydöst, om den mot Estunavägen vettande byggnaden är allmän plats (park). Ytan direkt söder om byggnaderna, och byggnaderna själv, är på kvartersmark (kvarter inom gammal stadsdel). Fastighetsgränserna följer användningen i gällande stadsplan, där kvartersmarken ligger på fastigheten DIANA 1 och den allmänna platsen ligger på TÄLJE 3:1
Förvaltare	Fastighetsenheten förvaltar byggnader och utemiljöer i kv. Diana 1 samt de faktiskt även den yta innanför staketet som är planlagd som allmän plats. Hyresgästen utför skötseln av utemiljön.
Vilka använder platsen idag	Hyresgäster till DIANA 1, kunder till verksamheterna på fastigheten.
Dagens användning	Trädgård som eventuellt används till mindre del i verksamheten.
Dagens utrustning m.m.	Staket från gatan ner till åt. Grind mot gatan. Elskåp strax intill staketet (på parksidan). Plattform i slänten mot ån. Vissa buskar och träd.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Stora delar av området är idag redan avsett, i gällande detaljplan, för parkändamål. Platsen lokalisering i staden är närmast optimal med dess söderläge intill ån. Kopplingen till befintliga stråk såsom Hantverkaregatan och stråket från åns södra sida över gröna ön gör att platsen passeras av många redan idag. Att det finns byggnader på fastigheter skapar möjligheter för att skapa symbios mellan verksamhet i byggnaderna och parkrummet.

Det trädäck som finns på platsen kanske inte är i sådant skick att det går att användas utan renovering, vilket kan vara kostsamt. Trädäcket ligger till viss del på mark planlagt som kvartersmark, vilket är något som behöver redas ut innan den eventuella parkytan används. För att den nya parkdelen ska användas behöver den integreras med den befintliga inklusive gångstråken för att inte skapa en plats som upplevs ligga avsidat eller inte utgöra en del av parken.



Trygghetsbedömning: En väldigt fin plats, som skulle kunna användas på många olika sätt av allmänheten. Ju fler som använder våra parker och allmänna utrymmen desto bättre, yoga, solstolar på sommaren, alla möjliga aktiviteter, välkomnande skyltning, öppna upp platsen och en bra belysning kvällstid.

Utvecklingspotential

De byggnader som finns på fastigheten Diana 1. kan eventuellt användas för att berika parken genom aktiviteter som spiller ut i parken såsom ett café med uteservering. Trädäcket kan användas för att anordna event eller gemensamma aktiviteter. Redan idag används ytan för gruppyoga av en hyresgäst, sådana och liknande typer av aktiviteter möjliggörs genom träplattformen.

En grundläggande åtgärd är att flytta eller helt ta bort staketet som hindrar tillgång till vissa ytor. Lika grundläggande är att se till att ytan förvaltas på ett ändamålsenligt sätt som en fullvärdig del i Zetterstenska parken med en genomtänkt gestaltning.

Möjligheten att skapa en direkt koppling över ån från gröna ön är en mer kostsam men intressant åtgärd som skulle ge platsen en naturlig plats i stadsväven. Att skapa en över ån utskjutande brygga är även en intressant möjlighet som skulle skapa attraktiva sittplatser intill ån likt de som finns vid Gustav II Adolfs park.

Rekommendation för fortsatt hantering

Den allmänna platsmarken bör integreras i parkplanen och inkluderas i framtida skötsel av Zetterstenska parken. Skötselåtgärder och eventuella möbleringar och andra gestaltningsändringar kan tas fram av gatu- och parkenheten. Rivning av staket bör ske så snart nuvarande hyresgäst avflyttar. Fastigheten kv. Diana 1 bör eventuellt få ny fysisk avgränsning (staket etc.) mot parken. Behovet av angöring (gång eller bil) till fastigheten via parkytan närmast byggnaden behöver utredas närmare av fastighetsenheten och gatu- och parkenheten. Vid behov upprättas servitut eller liknande. Kommande uthyrning av fastigheten ska bara omfatta kvartersmarken. Det bör föras en diskussion inom kommunen om huruvida den södra delen av kv. Diana 1:s trädgård ska ingå i uthyrning till verksamhet eller i stället göras tillgänglig för allmänheten som en del av den utökade parken. Det bör utredas om det är önskvärt och möjligt att bibehålla plattformen.

Hallstavik plats nr I, Platsen vid Bokhandeln vid Norra Uppsalavägen



Figur 15. Kartbild som visar avgränsning av plats I samt två foton från platsen tagna 2024-08-20.

Översiktlig beskrivning

Platsen ligger strax norr om centrum vid korsningen av Norra Uppsalavägen och Carl Wahrens väg. Platsen utgörs av en mindre platsbildning utanför tre verksamhetslokaler i bottenvåningen på ett bostadshus. Den största



verksamheten är en bokhandel, där finns även ett apotek samt ytterligare en butiklokal. Platsen saknar planerade sittplatser och verkar inte nyttjas av verksamheterna trots god potential för kommunikation mellan inne och ute.

Fakta

Ungefärlig storlek	490 m ²
Fastighetsägare	Ytorna närmast byggnaderna, inklusive hörnplatsen, ägs av Roslagsbostäder AB. Yttre delen av trottoaren ägs av Norrtälje kommun
Planförhållanden	Roslagsbostäders fastighet (HALLSTA 2:19) är planlagt som kvartersmark (bostäder och handel) med prickmark mot den allmänna trottoaren. Kommunens mark (HALLSTA 2:175) är allmän plats (gata eller park)
Förvaltare	Roslagsbostäder förvaltar kvartersmarken. Gata- och parkenheten förvaltar den allmänna platsen.
Vilka använder platsen idag	Butikspersonal, kunder, fotgängare på väg till/från centrum, sittande vid någon av bänkarna på gatan
Dagens användning	Entréplats till verksamheterna (bokhandel m.m.), genväg till/från centrum
Dagens utrustning m.m.	Konstverk och mindre plantering ingår i gestaltningen. En lös bänk har ställts ut och är fastlåst med kedja. Ingen tydlig platsbelysning.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsens läge är centralt, nära busshållplats och passeras av många människor. Platsens har uppenbart skapats som en platsbildning kopplad till verksamheterna och en fin grundgestaltning och skapar rumslig avskiljning mot rondell och gata. Platsen har plattsatt yta, viss vegetation, ett konstverk samt smidesstaket med mera. Ytan särskilt i hörnplatsen öster om bokhandeln är relativt rymlig och skulle t.ex. väl kunna rymma en uteservering. Även utanför övriga verksamhetslokaler finns plats för möblering. Viss vegetation i form av planteringar samt gatuträd finns.

Platsen har viss visuell och ljudmässig störning från vägtrafik. Söder om bokhandeln är ytan upphöjd jämfört med gatan och avgränsad med ett staket. Då den terrassyta som bildas inte är aktiverad eller möblerad blir denna yta en viss barriär mot verksamheten.

Trygghetsbedömning: Platsen ligger precis vid genomfartsväg i Hallstaviksrondell, kan man på något sätt göra platsen trevligare utan att gömma in. Det måste ju ändå vara öppet och synligt. Är det en plats som kommer



användas, eller är det bara genomfartsplats för de som går förbi? Det borde försöka lysa upp de mörka prång som finns där och göra platsen mer välkomnande att kunna sitta ner.

Utvecklingspotential

Det finns redan en trivsamt platsbildning. Denna skulle genom komplettering av möblering samt eventuellt mer grönska i den norra delen kunna förbättras och ge förutsättning för vistelse. En platsdefinierande belysning hade ytterligare markerat platsen. Förutsättning för att ge rumsskapande avgränsning uppåt visuellt tak genom tex linor finns också. Verksamheterna bör uppmuntras att använda platsen och aktivera denna mer långsiktigt eller tillfälligtvis. Lokalernas potential för till exempel restaurang-/caféverksamhet har inte undersökts men hörnplatsen har en trevlig yta för eventuell uteservering eller liknande. Även den upphöjda terrassytan söder om bokhandeln kan användas. I det fall den inte aktiveras av verksamheten gränsen mellan denna och trottoaren kunna utnyttjas bättre genom etablering av sittgradäng eller liknande så att nivåskillnaden används och inte bara skapar barriär.

Rekommendation för fortsatt hantering

Roslagsbostäders delaktighet är nödvändig för att förverkliga potentialen. Dialog bör föras med Roslagsbostäder om platsens utveckling liksom status med hyresgäster för lokalerna. Dialog med lokalhyresgästerna skulle kunna föras tillsammans med Roslagsbostäder. Om positivt intresse finns kan en uppgift för enklare skisstävling om platsen och dess aktivering formuleras. Finansiering av åtgärder behöver diskuteras mellan kommun och Roslagsbostäder.

Hallstavik J, Norra entrén till centrum, KC samt Norrsida Folkets hus



Figur 16. Kartbild som visar avgränsning av plats J samt två foton från platsen tagna 2024-08-20.

Översiktlig beskrivning

Platsen inkluderar norrfasaden av Folkets hus-byggnaden, busshållplatsen samt det norra entréstråket in till centrumtorget. Platsen har mycket baksida men potentiellt mer aktiverande verksamhet finns längs västra sidan av stråket med



bland annat kommunens kontaktcenter, vilket idag känns dolt och slutet mot omgivningen.

Fakta

Ungefärlig storlek	550 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun äger alla utemiljöer, byggnaden ägs av föreningen Folkets hus (Norrtälje kommun hyr lokal för kontaktcenter). ICA-byggnaden är privat ägd av Tovar Förvaltnings AB.
Planförhållanden	Utemiljöer planlagda som allmän plats (gata och torg). Byggnad planlagd som kvartersmark (samlingslokaler och dylikt). ICA-byggnaden är planlagd som kvartersmark (handel).
Förvaltare	Gata- och parkenheten förvaltar den allmänna platsen. Folkets Hus förvaltar sin byggnad. Fastighetsägaren förvaltar ICA-fastigheten.
Vilka använder platsen idag	Resenärer som väntar på bussen, personer som besöker kontaktcenter, personal till kontaktcenter, fotgängare på väg till/från centrum
Dagens användning	Busshållplats, gata, torgstråk, kontaktcenter
Dagens utrustning m.m.	Busshållplats med tak och bänk. Cykelställ mot ICA-väggen. Några fasta stolar i vardera änden av stråket. Lös skräpkorg.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsen har mycket slutna fasader och baksidekänsla. Folkets hus har en stor tegelvägg utan fönster mot norr som ger ett hårt och mörkt intryck, särskilt tillsammans med gaturummet utanför som inte är möblerat eller aktiverat utöver en busshållplatskur. I kuren finns en bänk men efterfrågan på sittplatser vid väntan framstår som större. Flödena av gående bedöms relativt goda och genomströmningen av trafik på gatan ger viss aktivitet och social kontroll.

Stråket mot torget är trafiksäkert men saknar helt grönska. Vissa sittmöbler finns men de har tillgänglighetsbrister, och är inte socialt placerade. Löst sopkärl står otrivsamt nära en av sittplatserna. Den östra sidan av stråket upptas helt av en sluten fasad i ICA-butiken. Denna har mycket stora skrikiga annonsaffischer. Kontaktcenter har entré relativt dolt i en nisch som endast syns från norr. Gardiner, stripade glasrutor med mera ger ett mycket slutet intryck som inte bjuder in invånarna. Fysisk möjlighet att ordna en entré från stråket i stället verkar finnas och bör undersökas. Kontaktcentret är en verksamhet med potential att



kunna bidra till aktivering. Entré finns även till andra lokaler i Folkets Hus men upplevs idag oklara gällande vad de leder till.

Trygghetsbedömning: En plats som upplevs ganska mörk och ogästvänlig även dagtid, ligger ofta i skugga. Är också en blåsig plats så mycket skräp ligger ofta i passagen. Viktigt att få till en bättre belysning, öppna upp KC och göra entrén mer välkomnande. Det är svårt att hitta till KC och alla vet inte var kontaktcenter ligger har vi blivit varse förut när vi bjudit in invånare dit. Busshållplatsen upplevs som mörk och dragig samt kall. Används ofta av missbrukare som tar upp hela sittytan och hela vindskyddet.

Utvecklingspotential

Väggen på norrsidan av Folkets Hus har potential att ge bidra till stadsrummet om den används för att skapa liv och trivsel. Konstverk, Ljusprojektioner etc. skulle kunna liva upp väggen och ge hela platsen ett ljusare och trivsammare intryck. Grönska och mer sittplatser hade också kunnat förbättra platsen för väntande. Stråket in mot torget kan på olika sätt göras mer aktivt och trevligt och öka användning och trygghet. Ett kontaktcenter som är mer välkomnande kan fås genom att ta bort gardiner, tydligare info om tider och service. Det vore önskvärt att flytta entrén till en ingång från stråket i stället för den skymda nischen. Själva stråket kan göras trivsammare med grönska, mer social möblering samt en rumsskapande belysning. I förlängningen vore det bra om ICA:s slutna väggar kunde bidra till miljö tex genom konst. Om möjlighet finns vore ett fönster etc. till butiken mycket önskvärt liksom att mängden reklamskyltar minskar.

Rekommendation för fortsatt hantering

Dialog med kommunens kontaktcenter gällande möjligheterna att skapa en mer välkomnande och tydlig entré och lokal. Dialog med Fastighetsägaren om entréflytt för KC är görbar med måttlig insats samt om möjligheten att aktivera/använda norrfasaden på Folkets hus. Eventuellt bör det göras en invånardialog för att få bättre kännedom om Hallstaviksbornas syn på och önskemål gällande kontaktcenter. Dialog med ICA gällande deras fasad. Komplettering av möblering och grönska runt busshållplatsen bör övervägas inom Gata- och parkenhetens drift. En uppgift för ett mindre skissupdrag gällande utveckling av platsens aktivering och gestaltning.

Hallstavik plats nr K, Östra entrén till torget, grönyta samt baksida ICA



Figur 17. Kartbild som visar avgränsning av plats K samt två foton från platsen tagna 2024-08-20.

Översiktlig beskrivning

Platsen utgör en av de viktigaste entréerna till Hallstaviks centrum med nära till viktiga busshållplatser och naturlig koppling mot bostadsområdena i öster. Stråket är relativt väl trafikerat av gående och cyklister i alla åldrar. Norr om



stråket ligger lastzonen för centrumets ICA-butik. Platsen har baksideskänsla, känns trång och har trafikala problem.

Fakta

Ungefärlig storlek	700 m ²
Fastighetsägare	Mestadels Norrtälje kommun. Ytan öster om ICA, inklusive nedfartsramp, är privat ägd av Tovar Förvaltnings AB. Bostadsfastigheten är privat ägd av Centrumtorget i Hallstavik AB.
Planförhållanden	Mestadels planlagt som allmän plats (torg). Nedfartsrampen är planlagd som kvartersmark (handel) med bestämmelsen att marken ska användas till en nedfartsramp. Ytan direkt öster om nedfartsrampen är planlagd som allmän plats (gata). ICA-byggnaden är planlagd som kvartersmark (handel). Byggnaden i söder är planlagd som kvartersmark (handel och bostäder).
Förvaltare	Gata- och parkenheten förvaltar den allmänna platsen. Fastighetsägaren förvaltar kvartersmarken vid ICA-fastigheten. Roslagsbostäder förvaltar bostadsfastigheten.
Vilka använder platsen idag	Förbipasserande till/från centrum, leveransbilar till ICA,
Dagens användning	Gata, grönyta, köryta, nedfartsramp
Dagens utrustning m.m.	Cykelställ, träd, 2 gatlyktor placerade i häck,

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsen är den kanske mest använda entrén till centrum för alla som inte är bilburna. Stråket har ett relativt stort flöde av människor i olika åldrar som går eller cyklar. Stråket upplevs smalt och otrivsamt utan den tydlighet som entréläget borde ha. Det finns ytor att aktivera mellan gata och bostadshus men de är idag inte gestaltade för vistelse utan upplevs som baksida till bostadshusen. Norr om stråket ligger ICA-butikens lastzon vilken medför tung trafik som svänger ut precis vid övergångsstället vilket skapar dålig trafiksäkerhet. Lastzonsområdet upplevs också som skräpigt och dåligt skött med förvaring av skrot och avfall samt slyuppväxt. Bland annat används stora kartongbalar som parkeringshinder. Genom att gångbanan förbi rondellen smalnar till en ganska smal fris mellan stålbalksstaket och gata så leder utformningen till att gående i stället går över lastzonsområdet vilket är en risk.



Det finns delvis möjligheter att bredda stråket in mot centrum genom att minska bredd på häcken mot ICA-fastigheten, ta bort upphöjd gatstensinramning av träd och planteringar samt ta bort lösa cykelställ och annat som tar upp yta.

I södra delen av platsen finns ännu en koppling mot centrum, en smal smitväg med dolda prång, dålig överblick och otrivsamt uttryck. Invid denna finns en verksamhetslokal som har potential att bidra till aktivering och trygghet.

Trygghetsbedömning: En plats med mycket dolda utrymmen vilket kan uppfattas otryggt. Ofta mycket skräpig. Delar av platsen är mörk kvällstid och detta är ett stråk där det tidigare har uppmärksammats att man inte går kvällstid, just för att belysning är dålig och att det finns många dolda/mörka ytor. Bättre belysning längs bland annat bebyggelsens väggar skulle kunna hjälpa upp.

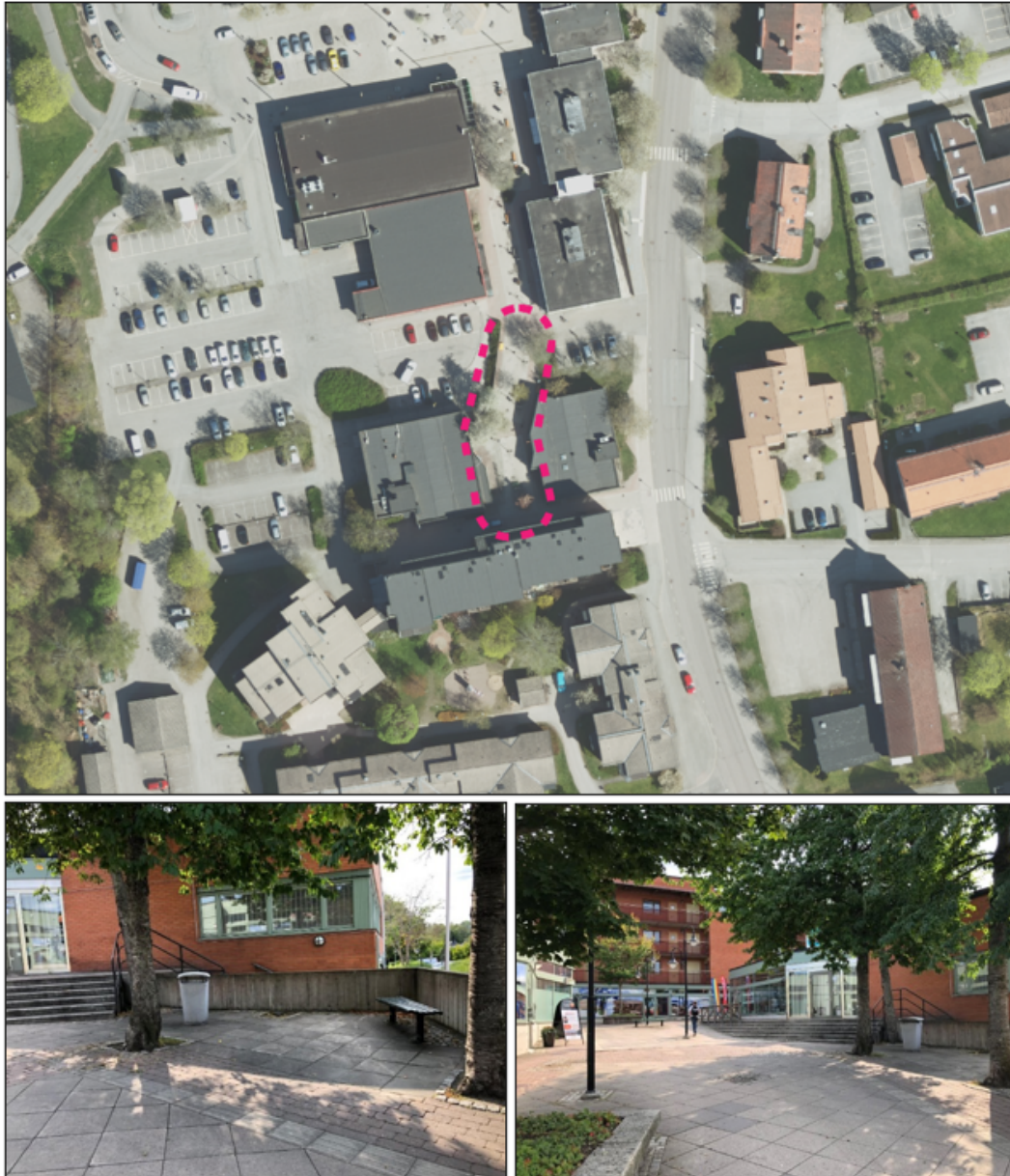
Utvecklingspotential

Platsen har potential att förbättras och utvecklas på många sätt stegvis. Vissa mindre skötselåtgärder från kommunen samt helst även bostadsfastighetsägaren och ICA kan snabbt ge viss förbättring. Trafiksäkerhetsåtgärder bör också ske. Mindre omgestaltning av stråkets markbeläggning och planteringsytorna samt översyn/komplettering av belysning kan skapa bredare, tydligare stråk och mer entrékänsla. En linspänd belysning skulle potentiellt kunna bidra med rumskänsla och trivsel. Bättre användning av ytorna mellan gata och bostädernas baksida kan ge vistelseytor, viss lek, och livligare grönska. Det vore mycket önskvärt att den idag tomma verksamhetslokalen hyrs ut till en verksamhet med viss öppenhet och aktivitet mot omgivningen. Är det svårt att få lokalen uthyrd kanske den kan upplåtas tillfälligt för något kreativt. Platsen har också potential för tillfällig aktivering vid evenemang. Kanske kan gatan stängas av vid till exempel Hallstaviksdagarna och tillsammans med övriga ytor ge fina ytor för gatufest. För bästa resultat skulle kommun, bostadsfastighetsägaren och ICA/fastighetsägaren alla bidra på olika sätt till trygghet, uppsnyggning och bättre entrékänsla.

Rekommendation för fortsatt hantering

Mindre åtgärder bör ske direkt inom ramen för Gata- och parkenhetens drift och underhåll. Dialog bör föras med ICA och bostadsfastighetsägaren om samverkan och vad de kan göra inom sina områden. En uppgift formuleras för en enklare skisstävling gällande platsen. Om denna kan inkludera bara kommunens mark eller ett något större grepp få klargöras i dialog med de båda angränsande fastighetsägarna.

Hallstavik plats nr L, plats och stråk vid fritidsgården södra centrum



Figur 18. Kartbild som visar avgränsning av plats L samt två foton från platsen tagna 2024-08-20.

Översiktlig beskrivning

I centrumstråkets södra del finns en yta utanför lokalen "Gallerian" som används som fritidsgård. Stråket breddar även ut i en extra mindre platsbildning ovanför parkeringen och har en trappa mot denna. Utanför fritidsgården finns också en terrasliknande del. Stråkets yta upplevs som rymlig men möblerad så att ytan är



svåranvänd. Ytan är solig, så gott som trafikfri och har fin potential särskilt för en interaktion mellan utemiljön och fritidsgårdens verksamhet.

Fakta

Ungefärlig storlek	600 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun äger utemiljöerna (inklusive terrassen närmast byggnaden), Roslagsbostäder AB äger byggnaderna runt platsen.
Planförhållanden	Utemiljöer planlagda som allmän plats (torg), byggnaderna planlagda som kvartersmark (handel)
	Gata- och parkenheten förvaltar den allmänna platsen (centrumstråket). Roslagsbostäder förvaltar byggnaden som innehåller Fritidsgården.
Vilka använder platsen idag	Fotgängare till/från centrum, ungdomar som vistas på ungdomsgården, personer som ska till banken
Dagens användning	Torgstråk, ungdomsgård, bank
Dagens utrustning m.m.	Bänk, lös skräpkorg och 2 träd i utvidgningen på västra sidan. Bänk samt några gatlyktor mitt i stråket. Terrass med staket utanför fritidsgården.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsen är lugn, trafikfri, solig och i grunden rymlig. Få människor vistas dock på platsen och verksamheterna runt har folieringar, gardiner etc. som gör att de inte bidrar till aktivering eller trygghet. En av verksamheterna är en fritidsgård vilket bör kunna ge potential för en aktivering där verksamheten och de ungdomar som är där kan använda platsen. Dagens möblering i form av bänkar och gatlyktor är placerade så att de är i vägen för mer aktivering. Utformning och placering gör att de inte inbjuder till social samvaro.

Trygghetsbedömning: Här är det också ofta skräpigt, när det blåser bildas lätt virvlar som drar med sig både skräp och löv i högar. Den lilla platsbildningen som utvidgar stråket är idag lite dold bakom betongmur och används, just för att man sitter dold, av missbrukare från och till. Om man öppnar upp så skulle det kännas mycket mer trivsamt vilket ökar känslan av trygghet.

Utvecklingspotential

Platsens gestaltning bör ändras så att tydligare plats skapas som är både mysig och överblickbar. Ytan kan aktiveras genom en gestaltning, möblering och aktivitet som bland annat kan göra det till en trevlig plats för unga. Fritidsgårdsverksamheten och dess besökande ungdomar kan involveras i att ta



fram ett brief för ett utvecklingsförslag eller göras delaktiga i arbetet med förändringen. Detta skapar i sig positivt engagemang i platsen.

Rekommendation för fortsatt hantering

Det bör formuleras en uppgift för ett mindre skissuppdrag gällande utveckling av platsen. Fritidsgårdsverksamheten och ungdomarna bör göras delaktiga i arbetet. När det finns ett förändringsförslag framtaget bör särskild budget för investering sökas om ändringarna inte kan rymmas inom ram. Samordning med övriga pågående projekt gällande Hallstaviks centrum behövs.

Hallstavik plats nr M, Norra Uppsalavägen öster om centrum



Figur 19. Kartbild som visar avgränsning av plats M samt två foton från platsen tagna 2024-05-30.

Översiktlig beskrivning

Platsen utgörs av en gatusektion samt intilliggande hårdgjord kvartersmark. Vägavsnittet ligger några hundra meter öster om centrum. Gaturummet upplevs som väldigt brett för en stadsgata och koppling mellan gatans båda sidor saknas.



På några ställen är den breda förgårdsmarken ianspråktagen för uteservering, vilket är välgörande. Övriga ytor känns hårda och otrivsamma.

Fakta

Ungefärlig storlek	4 700 m ²
Fastighetsägare	Gaturummet ägs av Norrtälje kommun. Byggnaderna och ytor runt byggnaderna (cirka 4–5 meter från fasad) är privat ägda av tre olika fastighetsägare Häverösund förvaltning AB respektive två privatpersoner (personnamn anges inte i rapporten)
Planförhållanden	Gaturummet är planlagd som allmän plats (gata med ett grönt parkstråk i mitten av gatan, dock är gräns mellan park och gata ej avsedd att fastställas). Byggnaderna och ytorna runt byggnaderna (som överensstämmer med fastighetsgränserna) är planlagda som kvartersmark (bostäder och handel i de nordöstra, nordvästra och sydvästra kvarteren och endast bostäder i den sydöstra kvarteret)
Förvaltare	Gata- och parkenheten förvaltar den allmänna platsen (gaturummet). Fastighetsägarna förvaltar förgårdsmarken.
Vilka använder platsen idag	Förbipasserande bilister, parkerade bilister, cyklister, fotgängare, kunder till verksamheter, personal, boende
Dagens användning	Bilväg, gång- och cykelväg, servering, butiker, bostäder, parkering
Dagens utrustning m.m.	Gatubelysning, buskar och träd i mittrefug,

Platsens styrkor och utmaningar idag

Platsen är väldigt stor. Gatusektionen är bred med körfält, kantstensparkering, gång och cykelstråk på var sida samt en mittrefug. Utanför byggnadernas fasader finns dessutom bred förgårdsmark som till största delen smälter ihop helt med gångbana och skapar en diffus och huvudsakligen oanvänd yta. På några ställen finns uteserveringar inom förgårdsmarken. Dessa bidrar mycket positivt till aktivering, att bryta ner skalan i gaturummet samt till att minska känslan av asfaltshav längs vägen.

Mittrefugen utgör upplevelsemässigt och delvis även rent fysiskt en barriär mellan sidorna. Inga övergångsställen finns. Några smitstråk i refugen finns men är smala, och omarkerade. Gatan känns inte som en helhet. Körbanan blir något av en korridor som ger intryck av att bara att köra på vilket ger risk för högre hastighet. Körbanans bredd har smalnats av i en gatuombyggnad 2018 vilket sänkt hastigheten, men gestaltningen i övrigt bidrar inte till att hålla ner hastighet.



Trygghetsbedömning: En längre vägsträcka som i dagsläget mår bra av mittrefugen som skiljer körbanorna, annars skulle gatan lätt kunna användas som vägsträcka för busåkning med bilar/EPA. Det finns idag både bostäder och verksamheter, bra belysning. Men man skulle kunna göra mer för ökad trivsel.

Utvecklingspotential

Gestaltningen av gatusektionen signalerar idag inte fullt ut stadsgata. Att kunna ändra sektionen endel vore troligen önskvärt men detta är ett omfattande och kostsamt arbete. Många mindre förändringar kan dock förbättra platsen. Längs med gång- och cykelbanorna, eller mellan parkeringarna finns potential för att tillföra tillfällig eller permanent grönska. En tydligare gränsdragning mellan allmän plats och kvarteremarken, till exempel genom material, grönska, möblering etc., hade kunnat bryta ner skalan och undvika känslan av asfaltshav. Kvarterens stora förgårdsmark borde också användas bättre. Möjlighet kan finnas till aktiviteter tex med "Glada skolvägar"-tema men förutsätter troligen överenskommelse med fastighetsägarna. Bättre koppling mellan norr- och södersidorna av gatan kan skapas genom övergångsställen och tydliga öppningar i mittrefugen.

Platsen kan också lämpa sig för tillfälliga testaktiviteter som involverar både boende och besökare och kan generera samtal om dess framtida programmering och gestaltning. Gatan skulle till exempel kunna stängas av tillfälligt under Hallstavikdagarna och då ge möjlighet att nyttja hela gatan för aktivitet, street party, långbord, marknad, lek med mera. Tillfälliga test som involverar boende kan generera samtal om dess framtida programmering och gestaltning.

Rekommendation för fortsatt hantering

För användning av de stora förgårdsmarksytorerna mellan byggnad och gångbana krävs aktiv delaktighet av fastighetsägarna. Vissa åtgärder kan göras inom ramen för gatu- och parkenhetens arbete. Bland annat rekommenderas översyn av om bättre kopplingar över gatan kan uppnås med till exempel övergångsställe samt en mindre avgränsande gestaltning av mittrefugen. Tillfällig eller permanent grönska kan tillföras längs med gång- och cykelbanorna samt ev. Delvis inom parkeringsstråken. Användningen av de allmänna parkeringarna på norra sidan gatan bör undersökas och eventuellt minska i omfattning och ersättas med träd eller annat. Det bedöms finnas potential för tillfällig aktivering för, och i dialog med barn. Detta bör undersökas närmare inom gata- och parkenhetens arbete.

**Hallstavik plats nr N, Fickparken i hörnet Norra Uppsalavägen-
Tulkavägen**



Figur 20. Kartbild som visar avgränsning av plats N samt två foton från platsen tagna 2024-08-20.



Översiktlig beskrivning

Platsen utgörs av en mindre fickpark strax norr om centrum samt intilliggande gräsyta. Fickparken har en genomtänkt gestaltning men även vissa brister. Intilliggande gräsyta saknar funktion, bjuder inte in till vistelse och är avskild från fickparken genom häck och plantering.

Fakta

Ungefärlig storlek	700 m ²
Fastighetsägare	Norrtälje kommun
Planförhållanden	Planlagt som allmän plats (park)
	Gata- och parkenheten förvaltar den allmänna platsen (parkytorna samt anslutande gaturum).
Vilka använder platsen idag	Fotgängare på väg till/från bussen, folk som sitter på bänkarna i fickparken. Gräsytan används sannolikt inte alls.
Dagens användning	Lite park, grönyta
Dagens utrustning m.m.	Bänkar och integrerad sittyta, skräpkorg, planteringar och träd. Några gatlyktor i planteringsytorna i fickparken.

Platsens styrkor och utmaningar idag

Fickparken är ganska mysig och lummig med träd, buskar och blommor. Goda sittmöjligheter finns men bänkarna lutar felaktigt och alla saknar armstöd vilket begränsar användningen för vissa grupper. Skräpkorgen lutar och är placerad otrivsamt nära bänkar. Platsen är periodvis bullerstörd, främst från tung trafik till och från Holmen. Öppningen mot Tulkavägen är väldigt bred och bidrar till den visuella upplevelsen av trafikstörning. Kopplingar till gräsytan i norr saknas.

Direkt norr om fickparken finns en öppen gräsyta med potential för lek och vistelse. Ytan har både sol och skugga. Några träd finns i kanterna. Gräsytan har ingen rumskapande avgränsning mot Tulkavägen och saknar koppling till fickparken och upplevs som en "ickeplats".

Trygghetsbedömning: En liten dold plats, som ofta är rejält nedskräpad, om man öppnade upp skulle den bli mer inbjudande för alla. Som någon sa eller skrev, "vet inte om detta är en plats med potential, mer en plats som behöver lite omvårdnad och ans av buskage".



Utvecklingspotential

Genom att skapa en koppling i form av en gång, trappa etc. mellan gräsytan och fickparken samt skapa viss rumslig avgränsning av gräsytan och Tulkavägen kan parkens användning och målgrupp utökas och därmed även tryggheten.

Avgränsningen är viktig både som platsskapare och som säkerhet om platsen aktiveras för barn eftersom Tulkavägen trafikeras av mycket tung trafik. Åtgärder av bänkar och skräpkorg samt ansning av häckar kan öka trivsel samt trygghet

Gräsytan har potential för aktiverande innehåll som lek, visst bollspel, utomhusgym, boulebana eller annat. Lekyta för småbarn kan vara olämplig med tanke på det trafikhärla läget och instängsling bedöms olämplig på denna plats. Belysning av gräsytan vore önskvärl.

Rekommendation för fortsatt hantering

Platsen bör inkluderas i kommunens parkplan och vidareutvecklas inom denna. Mindre justeringar som behövs samt åtgärder för integrering av parkplatsen med gräsytan och eventuell större grad av rumslig avgränsning mot gatan bedöms kunna hanteras inom gata- och parkenheten om åtgärderna bedöms prioriterade. Viss aktivering av gräsytan, gärna med fokus på äldre barn rekommenderas också. Involvering och dialog gällande önskemål bör ske.



Sammanfattande rekommendationer för fortsatt process

I beskrivningarna av prioriterade platser ovan finns rekommendationer om hur kommunen kan gå vidare med den specifika platsen. Vissa platser kan tas omhand i identifierade pågående eller kommande processer eller projekt. Vissa förändringar av mindre omfattning bedöms också kunna genomföras inom ramen för normalt drift och underhåll medan större förändringar för att utveckla platserna kan behöva genomföras i särskild projektform och finansieras av särskilda investeringar. För dessa rekommenderas en Fas 2 av projektet Plats med potential för att utarbeta mer konkreta utvecklingsförslag som kan ligga till grund för vidare beslut om eventuell investering och genomförande.

Plats	Sammanfattning av rekommendationerna
Norrtälje	
A "Stråk vid busstorget"	Dialog inom samhällsbyggnadskontorets olika enheter om hur tillgängliggörande av kvartersmarken kan ske. Uppdrag i skisstävling
B "Faktoriparken vid ån"	Dialog mellan Samhällsbyggnadskontorets enheter och Kultur och Fritid samt stiftelsen för att överenskomma användning och skötsel. Därefter mindre åtgärder för att platsen ska bli mer lättåtkomlig och inbjudande för allmänheten. Om möjligt tillföra belysning.
C "Stråk vid Folkets hus"	Dialog med fastighetsägare samt Gata- och parkenheten för att diskutera möjligheter till att skapa förbättring av gångstråk med en trottoar samt eventuell utveckling av verksamhetens användning. Planändring behövs troligen.
D "Stråk mellan skateparken och idrottsplatsen sportområdet"	Samverkan mellan Kultur- och fritid samt, Fastighetsenheten och Gata- och parkenheten bör ske och ett projekt skapas för att ta ett gemensamt helhetsgrepp på platsens utveckling. Uppdrag i skisstävling. En kommunal investering bedöms komma att behövas.
E "Bakom Wallinska gårdarna och Nygatan"	Mindre åtgärder inom de planerade renoveringsåtgärderna. Uppdrag i skisstävling.



	Aktivera om möjligt ytan tillfälligt i regi av till exempel hyresgästen Näringslivsenheten.
F "Järnlodet och Lilla Brogatan"	Uppdrag i skisstävling. Involvering av skolbarnen – "Glad skolväg". Möblering av hörnplatsen vid Järnlodet. Dialog med fastighetsägaren om möjligheter att liva upp i gatuplanet.
G "Biografens fasad mot ån"	Dialog med fastighetsägaren om möjlighet att använda väggen. Budget för ett konstprojekt för ljuskonst uppskattas och föreslås för kommande budgetprocesser.
H "Zetterstenska parken och kv Diana"	När dagens hyresgäst flyttar i början av 2025 inkluderas den allmänna platsmarken i Zetterstenska parken och sköts och utvecklas som del av den. S Rivning/flytt av staket till fastighetsgräns mot kv. Diana. Behovet av angöring till fastigheten utreds och vid behov upprättas servitut etc. Dialog mellan samhällsbyggnadskontorets enheter om möjlighet att inkludera kvartersmarken närmast ån i parken och hantering av plattformen.
Hallstavik	
I "Platsen vid bokhandeln"	Dialog med Roslagsbostäder om platsens utveckling och hyresgäster för lokalerna. Eventuell dialog med lokalhyresgästerna tillsammans med Roslagsbostäder. Uppgift i skisstävling förutsatt Roslagsbostäders intresse.
J "Centrum Norra entrén"	Dialog med kontaktcenter om hur man kan skapa en mer välkomnande och tydlig entré och lokal. Eventuellt en invånardialog om önskemål gällande KC. Dialog med fastighetsägaren om entréflytt är möjlig samt gällande deras norrvägg. Eventuellt dialog med ICA gällande deras fasad. Uppgift för skisstävling.



K "Centrum Östra entrén"	Mindre åtgärder utförs av Gata- och parkenhetens drift. Dialog bör föras med ICA och bostadsfastighetsägaren om samverkan. Uppgift för skisstävling.
L "Centrumstråket vid fritidsgården"	Involvering av fritidsgården och ungdomarna där gällande behov, önskemål och gestaltning. Uppgift för skisstävling. Samordning med övriga pågående projekt gällande Hallstaviks centrum.
M "Norra Uppsalavägen öst"	Dialog med fastighetsägarna om möjligheter till aktivering av förgårdsmarken. Åtgärder av Gata- och parkenheten för att skapa bättre kopplingar mellan gatans sidor samt tillföra mer grönska och möblering. Undersöka behov och nyttjande av parkeringarna, särskilt på norrsidan. Involvering av barn i ändringar och aktivering.
N "Fickparken vid Tulkavägen"	Koppla ihop fickparken med gräsytan, aktivera denna och skapa viss rumslig avgränsning mot Tulkavägen. Aktivering kan ske med involvering av ungdomar. Platsen inkluderas i parkplanen och vidareutvecklas inom denna.

Framtagande av utvecklingsförslag

För flera platser rekommenderas en fortsättning i en projektform "Plats med potential Fas 2". I detta steg föreslås ett utvecklingsförslag ska arbetas fram som kan göra att platsen når eller närmar sig sin potential.

Kostnadsbedömningar

För platser där ett specifikt förslag till utveckling av platsen tas fram bör det även utföras en övergripande kostnadskalkyl. Detta kan utföras i intern regi eller med hjälp av konsult beroende på tillgång till intern kompetens, komplexitet och typ av plats. Utvecklingsförslag och kostnadsbedömningar bör sammanställas och rapporteras. Vid beslut om genomförande av utvecklingsförslagen ska ske skapas projekt för detta inom lämplig del av Samhällsbyggnadskontorets organisation och investeringsärendet tas upp för särskilt beslut.



Diskussion och värdering av pilotprojektet Fas 1

Reflektioner om metodik

Projektgruppen bedömer att det är mycket bra att undersöka den befintliga miljön med detta angreppssätt och i en projektform. Det gör att fler möjligheter upptäcks.

Många av invånarna i Norrtälje kommun är engagerade i sin ort, vilket är en tillgång för utveckling av kommunen. Det är främst genom att lära känna det sociala livet och behoven kopplat till en specifik plats/ område som de bästa lösningarna kan identifieras. Att bygga vidare på de nätverk som redan finns kan vara ett sätt att få fler att engagera sig och på så sätt generera fler idéer kring hur platserna kan utvecklas nu och i framtiden. Genom till exempel platsberättelse, tillfälliga events, delaktighet i prototypande eller samverkan kring en platsprogrammering kan nya värden upptäckas. På så sätt kan platsens unika identitet och en känsla av tillhörighet växa fram och säkerhetsställas.

Erfarenheterna från detta uppdrag visar att det är värdeskapande att involvera invånare i identifiering och idéer runt platser som kan utvecklas. De involverande processerna är tids- och resurskrävande. Det är möjligt att genomföra identifiering enbart kommuninternt om det behövs. Om detta anslag och metodik ska användas på nya platser i framtiden kan en kombination övervägas.

Det är viktigt att platsanalysen kan utföras av olika kompetenser inom kommunorganisationen för att få en allsidig och realistisk bedömning av möjligheter samt vilka svårigheter som kan finnas. Det är dock viktigt för framgång att alltid utgå först från möjligheterna "potentialen" och inte från svårigheter eller ansvarsgränser.

Form för involvering av och för att skapa motivation hos privata fastighetsägare behöver utvecklas för att vissa platser potential ska kunna förverkligas. Detta kan potentiellt vara svårt att få till då det kräver ett uppdrag, resurs och mandat för detta vilket ofta inte helt naturligt faller inom någon särskild del av kommunorganisationens arbete.

Reflektioner om resultat

Det har varit ganska lätt att med metoden hitta platser med potential till utveckling och förbättring.

En stor del av platserna som identifierats är sådana där ägande och ansvar för platsen delas av flera aktörer till exempel olika enheter, kontor eller bolag inom



kommunen. Det är tydligt att detta blir ett hinder för ett helhetsgrepp för att göra en plats bra. Ett projekt som Plats med potential kan bidra till att uppmärksamma platserna. För att utveckla dem krävs vilja och former för samverkan och möjlighet att lösa finansiering och drift i dessa fall.

I arbetet har det också blivit tydligt att möjligheter finns i många skalor och att samma plats skulle kunna bli något bättre med små driftåtgärder som kan vara lätta att få till men för att nå längre kan det behövas mellanstora eller större grepp. Det finns normalt sett ingen motsättning mellan små, snabba åtgärder och att separat eller senare driva en större utvecklingsåtgärd.